

MINARIK, SONNENSCHNEIN ÉS A TÖBBIEK

Zsidó sorsok magyar filmen

Bibó István:

Zsidókérdés Magyarországon 1944 után (1992)

Szerző hangskönyv @ 2011/08/28

Alcím: Részletek Bibó István tanulmányából

Felolvassa: Gábor Miklós | Szerkesztő: Katona Imre József

Kiadó: Magyar Rádió (MR1) | Elhangzott: 2011.07.21 és 2011.08.17 között 20:04-től

Rendező: Magos György (1992) | Játékidő: 6:18:42 (378:42)

Kategória: Hangskönyv

Az itt közölt tanulmány előzménye egy jó évtizeddel korábbra, a Márciusi Front megalakulásához nyúlik vissza. Bibó, barátjával, Erdei Ferencsel együtt, már akkor javasolta, hogy az 1937. március 15-én megjelenő kiáltványban a baloldali népi ifjúság új szervezete foglaljon állást a zsidókérdésben. Ezt azonban a belső egyetértés hiánya miatt akkor nem sikerült elérniük.

A hazai zsidóság sorsa Bibót a háború alatt szorongások és aggodalmak közepette mindvégig foglalkoztatta. Azt előre látta, hogy a szörnyű élmények, a kölcsönös tragédia ellenére, a zsidókérdés és az antiszemitizmus a háború után sem fog egy csapásra eltűnni. Ugyanakkor – sejtésével, prognózisával ellentétben – az ittmaradt, a sorsközösséget vállaló zsidóság nagy többségét jóval kevésbé töltötte el a feltételezett erős, számonkérő zsidó öntudat, de a magyar társadalom szellemi elitje sem végezte el az általa szükségesnek tartott önvizsgálatot a történetek miatt, amelyeknek passzív szemlélője volt. Bibó úgy érezte, ebből kettős veszély is származhat. Elsősorban és főként az, hogy a magyar szellemi vezető réteg e történetileg és lélektanilag kiváló pillanatot elmulasztván, túl hamar és könnyen jut el az önfelmentéshez, ahelyett hogy önkritikusan feltárná az antiszemitizmus okait és gyökereit. Következésképpen a lappangva továbbélő zsidóellenes előítélet az új rendszerrel azonosuló és benne fontos pozíciókat betöltő zsidók miatt az egész demokráciát a zsidósággal fogja azonosítani. Aggályait alátámasztották a háború után több helyütt fellobbant antiszemita megnyilvánulások, továbbá a vezető réteg különböző csoportjaiban jelerősödött érzékenység és fokozott “tapintat”, vagyis tartózkodás a kérdés őszinte feltárásától.

(Forrás: Zsidókérdés, asszimiláció, antiszemitizmus. Gondolat, Budapest, 1984)

<http://hangoskonyv.wordpress.com/2011/08/28/bibo-istvan-zsidokerdes-magyarorszagon-1944-utan-1992/>

